

FÖRBUNDSORDNING FÖR VA-SAMVERKAN MELLAN LUND, MALMÖ, BURLÖV, ESLÖV OCH LOMMA

1 § Namn och säte

1.1.

Kommunalförbundets namn är VA SYD.

1.2

Förbundet har sitt säte och huvudkontor i Malmö kommun.

2 § Medlemmar

2.1.

Medlemmar i kommunalförbundet är kommunerna Lund, Malmö, Burlöv, Eslöv och Lomma.

3 § Ändamål

Generellt

3.1.

Kommunalförbundet är huvudman för medlemmarnas allmänna VA-anläggningar.

3.2.

Som huvudman har kommunalförbundet till uppgift att svara för dricksvattenförsörjningen och därmed förenliga kommunaltekniska uppgifter inom fastställda verksamhetsområden för allmän vattenanläggning i Lund, Malmö, Burlöv, Eslöv och Lomma.

3.3.

Som huvudman har kommunalförbundet vidare till uppgift att svara för avloppsvattenförsörjningen och därmed förenliga kommunaltekniska uppgifter inom fastställda verksamhetsområden för allmän avloppsanläggning i Lund, Malmö, Burlöv, Eslöv och Lomma.

3.4.

För fullgörande av uppgifterna åligger det förbundet att anlägga, underhålla, förvalta och driva erforderliga anläggningar, såsom pumpstationer, ledningsnät, reningsanläggningar och övriga anordningar som erfordras för upprätthållande av en långsiktigt säker och väl fungerande verksamhet.

3.5

Utgångspunkten för samverkan i kommunalförbundet är att åstadkomma en så rationell och effektiv VA-verksamhet som omständigheterna medger, dock med iakttagande av att samordning, effektivisering och resursuppbyggnad skall åstadkommas under hänsynstagande till att varje i samarbetet deltagande kommun skall utgöra ett eget VA-verksamhetsområde. Detta givet skall samordningen i övrigt drivas så långt det är motiverat.

Tillkommande förbundsuppgift för vissa förbundsmedlemmar

3.6.

Malmö och Burlövs kommuner skall som en tillkommande förbundsuppgift kunna lägga in i förbundet den administrativa hanteringen av kommunernas beställarfunktion avseende avfallshanteringen. Malmö och Burlövs kommuner är i funktionellt hänseende fortfarande huvudmän för avfallsverksamheten och förbundet svarar i administrativt hänseende för verksamheten i de båda kommunerna. Verksamheten ligger i sådant fall i förbundet under ägarnämnd Malmö resp. ägarnämnd Burlöv. Avfallsenheten har en från VA-verksamheten skild ekonomi och Malmö och Burlövs kommuner svarar för förbundets kostnader för den administrativa hanteringen.

4 § Organisation

Övergripande princip

4.1

Förbundet skall organiseras på sådant sätt att de skilda kommunernas verksamhetsområden kan avgränsas från varandra i behövlig omfattning, så att målsättningarna med förbundet enligt förbundsordning och reglementen kan uppfyllas. Med beaktande av detta ska verksamheten i övrigt organiseras så effektivt och rationellt som förhållandena medger.

Förbundsfullmäktige

4.2.

Förbundet är ett kommunalförbund med förbundsfullmäktige. Antalet ledamöter i förbundsfullmäktige skall vara 17 ordinarie med 17 ersättare.

4.3.

Representationen i förbundsfullmäktige utses av respektive förbundsmedlems fullmäktigeförsamling. Lunds kommun utser 4 ordinarie ledamöter i förbundsfullmäktige och 4 ersättare, Malmö kommun utser 9 ordinarie ledamöter i förbundsfullmäktige och 9 ersättare, Burlövs kommun utser 1 ordinarie ledamot och 1 ersättare, Eslövs kommun utser 2 ordinarie ledamöter och 2 ersättare och Lomma kommun utser 1 ordinarie ledamot och 1 ersättare.

4.4.

Förbundsfullmäktiges ledamöter och ersättare väljs för en mandattid om fyra år räknat fr.o.m. den 1 januari året efter det att val till kommunfullmäktige ägt rum i hela landet. När ny förbundsmedlem inträder skall mandattiden avse tiden intill slutet av det år då val till kommunfullmäktige i hela landet första gång ägt rum efter inträdet.

4.5.

Sedan val till förbundsfullmäktige ägt rum hos samtliga medlemskommuner skall kungörelse om förbundsfullmäktiges första sammanträde ske genom fullmäktigeordföranden i Malmö kommun. Denne skall också föra ordet vid förbundsfullmäktiges första sammanträde till dess ordförande i förbundsfullmäktige valts.

4.6.

Förbundsfullmäktige skall vid sitt första sammanträde utse en ordförande och en vice ordförande. Innehavare av posterna skall hämtas från skilda medlemskommuner.

Förbundsstyrelsen

4.7.

Förbundsfullmäktige skall utse en förbundsstyrelse. Förbundsstyrelsen skall bestå av 9 ledamöter och 9 ersättare.

4.8.

Förbundsstyrelsen skall utses i proportion till verksamhetsomfattningen i medlemskommunerna (kommunproportionalitet). Detta innebär att av förbundsstyrelsen skall 2 ordinarie och 2 ersättare bland dem som är valbara till nämndsuppdrag i Lund, 4 ledamöter och 4 ersättare bland dem som är valbara till nämndsuppdrag i Malmö, 1 ordinarie och 1 ersättare utses bland dem som är valbara till nämndsuppdrag i Burlöv, 1 ordinarie och 1 ersättare utses bland dem som är valbara till nämndsuppdrag i Eslöv och 1 ordinarie och 1 ersättare utses bland dem som är valbara till nämndsuppdrag i Lomma. Representanterna utses efter nominering av respektive kommuns fullmäktige.

4.9.

Förbundsfullmäktige utser också ordförande och en vice ordförande i förbundsstyrelsen.

4.10.

Förbundsstyrelsens ledamöter och ersättare väljs för en mandattid om fyra år räknat fr.o.m. den 1 januari året efter det att val till kommunfullmäktige ägt rum i hela landet. När val sker efter ny förbundsmedlems inträde skall mandattiden avse tiden intill slutet av det år då val till kommunfullmäktige i hela landet första gång ägt rum efter inträdet.

4.11.

Förbundsfullmäktige får uppdra åt förbundsstyrelsen att i förbundsfullmäktiges ställe fatta beslut i ett visst ärende eller i viss grupp av ärenden. Delegation får dock inte ske i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

4.12.

För förbundsstyrelsen gäller reglemente enligt **bilaga A** till förbundsordningen.

Ägarnämnder

4.13.

Varje i kommunalförbundet ingående kommun bildar inom sig ett eget verksamhetsområde.

4.14

För varje verksamhetsområde skall det finnas en ”ägarnämnd”.

4.15.

Frågor som avser verksamhetsområde, taxor, allmänna bestämmelser och investeringar ligger inom den lokala ägarnämnds ansvarsområde dit frågan med hänsyn till åtgärdens geografiska belägenhet hör.

4.16.

Förbundsfullmäktige skall utse ägarnämnderna. Envar av ägarnämnderna skall som riktnorm bestå av 5 ledamöter och 3 ersättare. Kommunfullmäktige för den kommun det rör kan emellertid besluta att antalet ledamöter för den kommunens ägarnämnd skall avvika från riktnormen uppåt eller nedåt.

4.17.

Respektive ägarnämnd skall uteslutande bestå av ledamöter och ersättare som är valbara till nämndsuppdrag i den kommun som ägarnämnden avser. Representanterna utses efter nominering av respektive kommuns fullmäktige.

4.18.

Förbundsfullmäktige utser också ordförande och en vice ordförande i respektive ägarnämnd. Respektive kommuns fullmäktige nominerar posterna.

4.19.

Ägarnämndernas ledamöter och ersättare väljs för en mandattid om fyra år räknat fr.o.m. den 1 januari året efter det att val till kommunfullmäktige ägt rum i hela landet. När val sker efter ny förbundsmedlems inträde skall mandattiden avse tiden intill slutet av det år då val till kommunfullmäktige i hela landet första gång ägt rum efter inträdet.

4.20.

Förbundsfullmäktige får uppdra åt ägarnämnderna att i förbundsfullmäktiges ställe fatta beslut i ett visst ärende eller i viss grupp av ärenden. Delegation får dock inte ske i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

4.21.

För ägarnämnderna gäller reglemente enligt **bilaga B, bilaga C, bilaga D, bilaga E och bilaga F** till förbundsordningen.

Gemensamma bestämmelser

4.22.

Beslut i förbundsfullmäktige och förbundsstyrelsen skall ske med respekt för ägarnämndernas uppgifter med bas i vad som anges i punkterna 3.5 och 4.1 i förbundsordningen. Uppgifter som hanteras i kommunalförbundets organ och som rör sådana frågor som hör till ägarnämndernas uppgiftsområden skall sålunda i kommunalförbundets organ behandlas under hänsynstagande till syftet med uppdelningen i särskilda verksamhetsområden: att genom ägarnämnderna säkerställa det lokala inflytandet hos förbundsmedlemmarna.

4.23.

Förbundsstyrelsen och ägarnämnderna får tillsätta de organ som erfordras. Utskott kan tillsättas, likaså olika beredningsorgan. Delegation kan beslutas enligt kommunalrättsens regler.

4.24.

Vid förfall för ledamot i förbundsfullmäktige får endast ersättare från samma kommun inträda. Ersättarna i förbundsfullmäktige inträder i den turordning som bestämts av resp. kommunfullmäktige vid valet.

4.25.

Ersättarna i ägarnämnderna inträder i den turordning som gäller i respektive kommun enligt beslut av kommunens kommunfullmäktige.

4.26.

Ersättare i förbundsstyrelsen inträder i den turordning som bestämts av förbundsfullmäktige vid valet. Om inget annat bestäms av förbundsfullmäktige inträder i första rummet ersättare från samma parti och samma kommun, i andra rummet ersättare från andra partier från egna kommunen i den ordning som gäller i kommunen, i tredje rummet ersättare från samma parti från annan kommun och i fjärde rummet ersättare från annan kommun i enlighet med vad som anges under andra rummet.

Ersättare från samma parti har företräde i första hand efter tidsmässigt uppdrag i styrelsen och i andra hand efter levnadsåldern.

5 § Revisorer

5.1.

Förbundsfullmäktige skall utse 8 revisorer.

5.2

Revisorerna utses på förslag från respektive förbundsmedlems revisionsorgan: tre från Malmö, två från Lund, en från Burlöv, en från Eslöv och en från Lomma.

5.3.

Förbundsfullmäktige utser också ordförande och vice ordförande bland revisorerna.

5.4.

Revisorerna väljs för samma mandatperiod som ledamöterna och ersättarna i förbundsstyrelsen och ägarnämnderna.

5.5.

För revisorerna gäller föreskrifter i reglemente enligt **bilaga G** till förbundsordningen.

6 § Förbundsmedlemmarnas styrning av verksamheten

6.1.

Medlemskommunerna skall få tillfälle till ställningstagande i principiella frågor eller frågor av större vikt innan kommunalförbundet fattar beslut i sådana frågor. I enlighet härmed skall frågor om strukturella förändringar i verksamheten, förändringar i ägandet av väsentliga resurser i verksamheten, grunderna för avgiftsuttaget, grundläggande frågor om allmänna bestämmelser, väsentliga förändringar i principerna för de ekonomiska relationerna med medlemskommunerna och viktigare investeringsfrågor bli föremål för ställningstagande från den kommun inom vars område åtgärden rör. Med hänsyn till att det är fråga om ett kommunalförbund med förbundsfullmäktige, med en organisatorisk uppbyggnad som säkerställer de enskilda medlemskommunernas intres-

sen, skall det, för att en skyldighet att inhämta medlemskommunernas ställningstagande skall föreligga, vara fråga om förhållanden eller åtgärder som på ett avgörande sätt avviker från vad som är förutsebart eller planerat i fråga om en normal utveckling av verksamheten.

6.2.

Även utanför vad som regleras av punkt 6.1 har förbundsstyrelsen och ägarnämnderna möjlighet att inhämta yttrande från förbundsmedlemmarna.

7 § Initiativrätt

7.1.

Ärenden i förbundsfullmäktige får väckas av

- nämnd inom kommunalförbundet
- ledamot i förbundsfullmäktige genom motion
- revisorerna, om ärendet gäller förvaltning som har samband med revisionsuppdraget
- förbundsmedlem genom framställan av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen

8 § Närvarorätt

8.1.

Kommunstyrelsens ordförande och vice ordförande och/eller ansvarigt kommunalråd hos förbundsmedlemmarna har rätt att närvara och yttra sig vid sammanträde med förbundsfullmäktige, förbundsstyrelse och ägarnämnd.

Personalen har rätt till representation i förbundets olika organ i den omfattning som kommunallagen föreskriver.

8.2.

Ordförande och vice ordförande i förbundsstyrelsen och i ägarnämnd får, även om de inte skulle ingå i förbundsfullmäktige, delta i överläggningarna i förbundsfullmäktige, men inte i besluten, i ärenden som angår nämndens verksamhetsområde.

9 § Anslag av kungörelse och andra tillkännagivanden

9.1.

Kommunalförbundets kungörelser, tillkännagivanden om protokollsjustering och övriga tillkännagivanden skall anslås på kommunalförbundets anslagstavla. För kännedom skall anslag dessutom ske på varje medlemskommuns anslagstavla.

10 § Fastigheter, ledningar, m.m.

10.1

Kommunalförbundet är huvudman för verksamheten. Förbundet äger samtliga VA-

anläggningar. Verksamheten ska i rimlig utsträckning säkerställa en ekonomisk och ekologisk hållbar utveckling hos förbundsmedlemmarna vad gäller VA-verksamheten.

11 § Andel i tillgångar och skulder

11.1.

Förbundsmedlemmarna har vid varje tidpunkt andel i kommunalförbundets tillgångar och skulder i förhållande till ett ur bokförda värdet av resp. verksamhetsområdes anläggningar härlett värde, med beaktande av medel som tillskjutits för verksamhetsområdets behov av kommun och abonnenter samt under hänsynstagande till skulder hänförliga till resp. verksamhetsområde.

Fördelningen av ägandet av gemensamma tillgångar som anskaffats efter bildandet av kommunalförbundet bestäms utifrån antalet invånare anslutna till VA anläggningarna i delägarkommunerna vid det årsskifte som inföll närmast före två år före den händelse som utlöste fördelningen.

11.2.

Förbundsmedlemmarna har ansvar för täckande av eventuell uppkommande brist i enlighet med angiven fördelningsgrund.

11.3.

Samma fördelningsgrund tillämpas vid skifte av kommunalförbundets behållna tillgångar om kommunalförbundet skulle komma att upplösas.

12 § Kostnadsfördelning m.m.

12.1.

Finansiering av kommunalförbundets verksamhet skall ske med kostnadstäckande avgifter, utom vad avser uppgifter enligt 12.4 nedan. Taxor skall fastställas för varje verksamhetsområde för sig.

12.2.

Kommunalförbundet utnyttjar i första hand förbundsmedlemmarna för finansiering av verksamheten. Överenskommelse skall träffas om finansieringsvillkoren. Villkoren ska så långt möjligt vara överensstämmande hos de olika förbundsmedlemmarna. Villkoren ska rymmas inom begreppet ”nödvändig kostnad” enligt lagen om allmänna vattentjänster.

Finansieringen ska ha stöd i en av resp. kommun antagen finansieringsram. Som huvudprincip gäller att det är den kommun inom vars område investeringen görs som i första hand svarar för finansieringen.

12.3

I den mån verksamhetens finansieringsbehov inte täcks genom förbundsmedlem enligt punkt 12.2 får kommunalförbundet i särskilt fall uppta externt lån för verksamhetens behov. Sådant lån ska hålla sig inom ramen för redovisade budgetförutsättningar eller enligt vad förbundsmedlemmarna eljest godkänt. Förbundet får inte ingå borgen eller andra ansvarsförbindelser till högre sammanlagt värde än 5 milj. kronor, utan förbundsmedlemmarnas godkännande. För borgen gäller i fråga om ansvar fördelningsre-

geln i 11.1.

12.4.

Kostnader hänförliga till uppgifter enligt punkt 3.6 avseende administration av Malmö och Burlövs kommuners avfallsenhet bekostas uteslutande av Malmö och Burlövs kommun.

13 § Samråd m.m.

13.1.

Utöver vad som anges ovan under § 6 om att inhämta aktuell kommuns ställningstagande till vissa i den paragrafen angivna frågor gäller att samråd skall ske med förbundsmedlemmarna i alla viktiga frågor där sådant samråd kan vara av värde, så att verksamheten har förutsättningar att utvecklas i samklang med övrig samhällsbyggnad m.m.

Det ska byggas upp samrådskanaler mellan förbundet och förbundsmedlemmarnas förvaltningsorganisationer som i relevant omfattning ger utrymme för informationsutbyte och möjlighet till långsiktighet och förtroende i strategiska frågor, utvecklingsfrågor och hållbarhetsfrågor, t.ex. i samhällsbyggnadsfrågor.

På motsvarande sätt ska samråd i erforderlig omfattning ske i fråga om ekonomiska och finansiella frågor, t.ex. avseende verksamhetsplan och ekonomisk plan.

13.2.

Kommunalförbundet får inte bilda eller förvärva aktier eller andelar i företag utan förbundsmedlemmarnas godkännande. Medlemskap som inte avser den organisatoriska uppbyggnaden av verksamheten utan avser medlemskap i serviceorganisation eller motsvarande får förbundet dock självt besluta om.

13.3

Förbundet skall på lämpligt sätt även i övrigt hålla förbundsmedlemmarna informerade om utvecklingslinjerna inom verksamhetsområdet och frågor som har betydelse för förbundsmedlemmarna. Normalt kan detta ske genom redogörelse i samband med budget och bokslut.

13.4.

Förbundet skall lämna förbundsmedlemmarnas kommunstyrelser erforderligt underlag i form av yttranden och upplysningar där så begärs.

13.5.

Förbundet skall aktivt delta i stadsplaneringsprocessen i de i förbundet ingående kommunerna.

14 § Budgetprocessen m.m.

14.1.

Förbundsstyrelsen skall årligen upprätta förslag till budget för kommunalförbundet inom de ekonomiska ramar och enligt de riktlinjer i övrigt som gäller enligt vad förbundsmedlemmarna anger som budgetförutsättningar i fråga om ekonomiskt engage-

mang från medlemskommunerna, bl.a. avseende ekonomiska ramar enligt punkterna 12.2 och 12.3.

14.2.

Budgeten för nästkommande år skall fastställas av förbundsfullmäktige före november månads utgång.

14.3.

Budgetarbetet skall samordnas med medlemskommunernas budgetarbete. Under budgetprocessen skall samråd ske med samtliga förbundsmedlemmar i fråga om medlemskommunernas ekonomiska engagemang eller andra frågor av betydelse för medlemskommunerna.

14.4.

Budgeten skall innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret och en ekonomisk plan för den kommande treårsperioden.

14.5.

Förbundet skall avlämna tertialrapporter till förbundsmedlemmarna.

15 § Nyinträdande kommun

15.1

Kommun som vill inträda i förbundet har möjlighet att ansöka hos förbundsstyrelsen om inträde. Om förbundsstyrelsen finner inträde aktuellt tar förbundsstyrelsen efter samråd med företrädare för medlemskommunerna fram ett fullständigt förslag i frågan som underställs förbundsfullmäktige.

15.2.

För inträde krävs att medlemskommunernas fullmäktigeförsamlingar godkänner de ändringar och förslag i förbundsordning och organisation som föranleds av inträdet, och också godkänner ett samverkansavtal som reglerar frågor om själva inträdet av den nye medlemmen i förbundet.

16 § Utträde m.m.

16.1.

Förbundsmedlem har rätt att utträda ur förbundet. Uppsägningstiden är tre år räknat från slutet av den månad då uppsägning skedde. Regleringen av de ekonomiska mellanhavandena mellan förbundet och den utträdande medlemmen bestäms i enlighet med vad som upptas nedan under likvidation.

16.2.

När uppsägningstiden enligt 16 § är till ända, skall utskiftning av utträdande förbundsmedlems tillgångar ske.

16.3.

Vid skifte av förbundets tillgångar gäller att den utträdande kommunen erhåller de anläggningar som hänför sig till det verksamhetsområde som omfattar kommunen, med ekonomisk reglering enligt fördelningsgrunden i 11 §. Gemensamma resurser fördelas enligt överenskommelse, med bas i, där inget annat kan bestämmas, antalet invånare anslutna till VA anläggningarna i delägarkommunerna vid uppsägningstillfället.

16.4

Likvidavräkning görs i i relevant omfattning.

17 § Likvidation och upplösning

17.1.

Om förbundsmedlemmarna beslutar att förbundet ska likvideras ska likvidationen genomföras på följande vis. Samma gäller om förbundsmedlemmarna inte kan enas om hur utskiftning ska gå till med anledning av uppsägning från en förbundsmedlem.

17.2.

Likvidation verkställs av förbundsstyrelsen i egenskap av likvidator.

17.3

Vid skifte av förbundets behållna tillgångar gäller att varje kommun skall erhålla de anläggningar som hänför sig till det verksamhetsområde som omfattar kommunen med ekonomisk reglering enligt fördelningsgrunden i 11 §. Gemensamma resurser fördelas enligt överenskommelse, med bas i, där inget annat kan bestämmas, antalet invånare anslutna till VA anläggningarna i delägarkommunerna vid likvidationstillfället.

17.4.

När förbundet har trätt i likvidation, skall sådan egendom som inte går att fördela enligt punkt 17.3, i den mån det behövs för likvidationens fullföljande, förvandlas till pengar genom försäljning på offentlig auktion eller på annat lämpligt sätt, och fördelas mellan förbundsmedlemmarna med hänsyn till antalet invånare anslutna till VA anläggningarna i delägarkommunerna. Förbundets verksamhet får fortsättas, om det behövs för en ändamålsenlig avveckling.

17.5.

När förbundsstyrelsen har fullgjort sitt uppdrag som likvidator, skall styrelsen avge slutredovisning för sin förvaltning genom en förvaltningsberättelse över likvidationen i dess helhet. Berättelsen skall också innehålla en redovisning för skiftet av behållna tillgångar. Till slutredovisningen skall fogas redovisningshandlingar för hela likvidationstiden.

17.6.

Till slutredovisningen skall fogas förbundsstyrelsens beslut om vilken av förbundets medlemmar som skall överta och vårda de handlingar som hör till förbundets arkiv. Som huvudprincip gäller att handlingar skall tas om hand och förvaras av den kommun inom vars område aktuellt verksamhetsområde ligger.

17.7.

Förvaltningsberättelsen och redovisningshandlingarna skall överlämnas till förbundsfullmäktige för godkännande. Materialet skall också överlämnas till var och en av för-

bundsmedlemmarna. När berättelsen och redovisningshandlingarna godkänts av förbundsfullmäktige är förbundet upplöst.

17.8.

Malmö och/eller Burlövs kommun skall kunna, utan att det påverkar förbundet i övrigt, kunna återföra den administrativa hanteringen av avfallsverksamheten enligt punkt 3.6 till att höra under kommunens ansvariga organ för avfallsfrågor.

18 § Tvister

18.1.

Twist mellan förbundet och dess medlemmar skall, om parterna inte kan nå en frivillig uppgörelse, avgöras genom skiljeförfarande enligt lagen om skiljeförfarande.

19 § Arvoden

19.1.

Arvoden till ledamöter och ersättare i förbundets organ beslutas av förbundsfullmäktige med utgångspunkt från de arvodesbestämmelser som gäller i medlemskommunerna.